

Strategia sectorială de cheltuieli în domeniul protecției sociale, pe anii 2012-2014

Analiza și tendințele principale ale sectorului

Analiza situației curente: Sectorul Protecția socială include două domenii interdependente: asigurările sociale și asistența socială și are cea mai mare pondere în bugetul public național circa 33%. Pe parcursul anilor 2001–2011 cheltuielile publice pentru protecția socială au crescut de la 1,6 mlrd. lei în anul 2001 până la 11,0 mlrd. lei în anul 2011, ponderea acestora în PIB majorându-se de la 8,4% până la 13,4%.

Creșterea permanentă a cheltuielilor pentru acest sector este condiționată de problemele sociale din țară. Situația demografică a Republicii Moldova a înregistrat o deteriorare profundă și constantă pe parcursul ultimilor ani, caracterizată prin spor natural și migratoriu negativ, ceea ce duce la scăderea continuă a populației totale și celei ocupate și, în cele din urmă, la îmbătrânirea ei. În plus, recenta criză economică a intensificat și extins totalul de probleme. Astfel, în anul 2009 față de anul 2005, populația totală a scăzut cu 32,9 mii persoane, în timp ce cea ocupată cu 134,3 mii persoane. Numărul pensionarilor și persoanelor cu dizabilități în aceeași perioadă a crescut, respectiv, cu 6,3 mii persoane și cu 11,9 mii persoane. Raportul (deja mic) dintre persoanele ocupate și pensionari a continuat să scadă, coborînd sub nivelul de 2:1 în anul 2009. Dramatică este situația și în cazul ratei medii de înlocuire brută, care în ultimii ani înregistrează valori sub 30%, fiind cea mai joasă din regiune. Mai mult decât atât, modelarea sistemului autohton de pensii pe termen lung arată că, în condițiile actuale de funcționare a sistemului, rata de înlocuire se va diminua în continuare până la un nivel extrem de mic de 11-12% în jurul anilor 2040. De asemenea, sistemul actual conține numeroase facilități la calcularea pensiei pentru anumite categorii de cetățeni.

Principale probleme cheie ale sistemului de asigurări sociale sînt:

- Neactualizarea contribuțiilor din trecut în cadrul formulei de calcul a pensiilor;
- Instabilitatea pe termen lung, determinată de tendințele demografice nefavorabile;
- Inechitatea dintre contribuții și beneficii;
- Unificarea sistemului de pensii.

Sistemul existent de asistență socială este recunoscut ca fiind ineficient direcționat către cei săraci, deoarece beneficiile acestuia nu se concentrează pe chintilele mai sărace, dar acoperă aproximativ în egală măsură toate chintilele de consum. Astfel, beneficiarii din chintila I (cea mai săracă) constituie 26,4%, iar cei din chintila V – 16,1%; după procentul de beneficii chintila I reprezintă 22,6%, iar chintila V – 16,8%.

O altă problemă majoră a sistemului actual de protecție socială constă în accesul limitat al persoanelor cu dizabilități la serviciile de infrastructură socială și educație, obstacolele și limitările de încadrare în câmpul muncii, persistența modelului medical în stabilirea invalidității, precum și predominarea formelor rezidențiale de protecție socială a acestei categorii de persoane. Serviciile sociale existente sunt slab dezvoltate și, în general, nu sînt prestate în baza evaluării nevoilor.

Principale probleme cheie ale sistemul de asistență socială sînt:

- Ineficiența direcționării prestațiilor către cei mai săraci;
- Excluziunea socială a persoanelor cu dizabilități și nevoiașe;
- Insuficiența serviciilor sociale bazate pe evaluarea nevoilor individuale.

Structura instituțională curentă a sectorului Protecție socială este constituită din:

- **Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei**, care elaborează, promovează și realizează politica statului în domeniile atribuite prin Hotărîrea Guvernului nr.691 din 17 noiembrie 2009, cu **56** instituții din subordine, cu un total de **2617,0** unități de personal aprobate pe anul 2010;
- **Casa Națională de Asigurări Sociale**, instituție publică autonomă, de nivel național, ce administrează și gestionează sistemul public de asigurări sociale, cu **395** unități și **41** structuri teritoriale cu un număr de **938** unități de personal;
- **Ministerele care au în atribuții coordonarea unor măsuri de asistență socială:** Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Ministerul Justiției (Departamentul instituțiilor penitenciare), Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Grăniceri, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Serviciul de Informații și Securitate, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupție, Ministerul Transportului și Infrastructurii Drumurilor.
- **Structuri teritoriale de asistență socială și protecție a familiei** constituite de Consiliul raional/municipal, precum și **Direcția generală asistență socială și Direcția pentru ocrotirea și protecția minorilor** din subordinea Consiliului municipal Chișinău. (Servicii pe lângă D/SASPF: serviciul de îngrijire socială la domiciliu; serviciul de asistență socială comunitară; serviciul protezare și ortopedie; alte servicii sociale create și finanțate de APL)

Pondere medie a cheltuielilor în cadrul sectorului pentru anii 2012-2014 potrivit surselor de finanțare, este după cum urmează: Bugetul de stat (25,4%-24,5%), Bugetul asigurărilor sociale de stat – (70,7%-71,7%), Bugetele unităților administrativ-teritoriale – (3,8%).

Pornind de la obiectivele Programului de guvernare pentru anii 2011-2014 „Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare”, a angajamentelor față de FMI, precum, și a posibilităților financiare ale bugetului public național, principalele politici ale cheltuielilor publice în sector sînt:

- Substituirea sistemului de compensații nominative prin sistemul de asistență socială bazat pe testarea veniturilor reale și evaluarea necesităților solicitanților, cu majorarea cuantumului venitului lunar minim garantat al familiilor vulnerabile începînd cu anul 2012;
- Majorarea cuantumurilor indemnizației unice la nașterea copilului și a indemnizațiilor lunare pentru creșterea copilului, începînd cu anul 2013;
- Perfecționarea mecanismului de acordare a prestației în cazul incapacității temporare de muncă, începînd cu anul 2011;
- Crearea Inspecției Sociale, începînd cu anul 2011;
- Crearea Sistemului de asistență socială eficient direcționat, începînd cu anul 2011;
- Reorganizarea structurii și a modului de funcționare a Centrului Republican de Expertiză Medicală a Vitalității, începînd cu anul 2013;
- Perfecționarea legislației privind pensionarea, începînd cu anul 2011;

- Continuarea implementării măsurilor active și pasive pe piața forței de muncă în scopul angajării în câmpul muncii a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;
- Prevenirea dezinstituționalizării și eficientizarea procesului de dezinstituționalizare, dezvoltând servicii sociale de tip familial;
- Promovarea respectării egalității de gen.

Programul sectorului pentru anii 2012-2014 cuprinde următoarele subprograme :

- I. Elaborarea politicii și managementul în domeniul protecției sociale (2,6%)
- II. Protecție în caz de incapacitate temporară de muncă (15,6%)
- III. Protecție a persoanelor în etate (56,7%)
- IV. Protecția în legătură cu pierderea întreținătorului (1,6%)
- V. Protecția familiei și a copiilor (7,7%)
- VI. Protecție a șomerilor (0,8%)
- VII. Protecție în domeniul asigurării cu locuințe (0,3%)
- VIII. Asistență socială a persoanelor cu necesități speciale (5,6%)
- IX. Susținerea suplimentară a unor categorii de populație (9,1%)
- X. Asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați (fără costuri).

Probleme cheie / obiective de politici	Acțiuni prioritare pentru atingerea obiectivelor	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatorii de monitorizare
		2012	2013	2014	
Subprogramul I. „Elaborarea politicii și managementul în domeniul protecției sociale”					
Scopul subprogramului este gestionarea și managementul programelor de protecție socială atât la nivel central, cât și local. Acest program include ansamblul de instituții și măsuri ce țin de gestionare și management, finanțarea programului dat se efectuează din contul bugetului de stat, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, bugetul asigurărilor sociale de stat.					
<u>A. Probleme cheie:</u> - Lipsa garanțiilor de securitate socială a lucrătorilor migrați originari din Republica Moldova. Efectele negative ale proceselor migraționiste intervin la întoarcerea în țară a lucrătorilor migrați care au activat o perioadă de timp în străinătate și membrii familiilor lor, fie la strămutarea pe teritoriul altor state, în ambele cazuri aceste persoane nefiind îndreptățite la prestații de asigurări sociale. - Reforma instituțională este inevitabilă în contextul reformării sistemului de acordare a gradelor de dizabilitate. - Pentru administrarea eficientă a ajutorului social toate D/SASPF trebuie să fie asigurate cu blanchete conform numărului de solicitări. <u>B. Obiective de politici pe termen mediu:</u> - Asigurarea unui cadru de garanții de securitate socială pentru lucrătorii migrați originari din Republica Moldova; - Reformarea cadrului instituțional în domeniul protecției sociale a persoanelor cu dizabilități; - Consolidarea capacităților personalului din D/SASPF în vederea gestionării ajutorului social.	<u>A. Acțiuni curente</u> <i>Întreținerea autorităților administrației publice centrale și gestionarea programelor de protecție socială:</i> - Cheltuielile pentru întreținerea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei - Cheltuieli pentru întreținerea Casei Naționale de Asigurări Sociale - Întreținerea Inspecției Sociale (Programul de activ. a Guvernului pe anii 2011-2014) - Fabricarea de blanchete pentru administrarea ajutorului social. <u>C. Acțiuni nou identificate pentru anii 2012-2014:</u> - Reformarea competențelor Consiliului Republican de Expertiză Medicală a Vitalității și subdiviziunilor sale teritoriale; - Crearea în cadrul Consiliului Republican de Expertiză Medicală a Vitalității a unui sistem informațional automatizat de evidență a persoanelor cu dizabilități (bază de date); - Negocierea în vederea încheierii acordurilor în domeniul securității sociale între Republica Moldova și statele comunitare de destinație a lucrătorilor migrați; <i>SND</i>	295156,6	303376,6	315125,0	- Regulament nou aprobat - Acorduri bilaterale negociate cu: -Luxemburg, Belgia, Lituania, Letonia, Olanda (2012); - Ungaria, Grecia, Spania, Italia (2013); - Turcia, Franța, Germania (2014) - Numărul specialiștilor instruiți;
		8805,4	11246,9	11962,3	
		118465,5	120096,8	121793,4	
		3996,5	4475,4	4637,9	
		425,2	446,5	468,8	

Probleme cheie / obiective de politici	Acțiuni prioritare pentru atingerea obiectivelor	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatorii de monitorizare
		2012	2013	2014	
Subprogramul II. „ Protecție în caz de incapacitate temporară de muncă”					
<i>Scopul subprogramului</i> constă în compensarea venitului pierdut ca urmare a incapacității temporare de muncă, a invalidității, accidentelor de muncă și maternității. Programul include indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă, indemnizațiile de maternitate, indemnizațiile și pensiile de invaliditate și plățile periodice capitalizate. Finanțarea programului dat se efectuează din contul bugetului de asigurări sociale de stat.					
A. Probleme cheie: - Creșterea considerabilă a cheltuielilor la plata indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă. În a. 2010 cheltuielile au crescut cu 238,6 mil lei față de anul 2005 sau de 2,25 ori, în creștere fiind și numărul beneficiarilor (deși numărul acestora în a. 2010 a fost în descreștere față de a. 2009 cu 16935, cheltuielile înregistrând o creștere cu 7,5 mil. lei). B. Obiective de politici pe termen mediu: - Eficientizarea modului de stabilire și plată a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite și accidente nelegate de muncă	A. Acțiuni curente <i>Protecția persoanelor în caz de incapacitate temporară de muncă:</i> - Plata pensiilor de invaliditate - Plata indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă - Plata indemnizațiilor de maternitate B. Acțiuni ce duc la o utilizare mai eficace și eficientă a resurselor: - Implementarea modului nou de stabilire și plată a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite și accidente nelegate de muncă, prin majorarea numărului de zile din concediul medical acoperite de angajator, începând cu a doua zi de concediu (prima zi - din contul angajatului), de la 1 zi în anul 2011 la 3 zile în a. 2012, 4 zile în a. 2013 și 6 zile în a. 2014 (<i>Programul de activ. a Guvernului pe anii 2011-2014</i>). C. Acțiuni nou identificate pentru anii 2012-2014: - Elaborarea Normelor metodologice de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate de angajator pentru locuri de muncă cu grad sporit de pericol de accidentare și îmbolnăvire profesională.	1920017,5	2105338,5	2292973,2	- Numărul beneficiarilor - Noul mod implementat și funcțional - Norme metodologice elaborate.
Subprogramul III. „ Protecția persoanelor în etate ”					
<i>Scopul subprogramului</i> constă în compensarea venitului pierdut ca urmare a atingerii vârstei de pensionare. Programul include pensiile pentru limită de vârstă, pensiile pentru vechime în muncă, pensiile unor categorii de cetățeni stabilite prin sistemul public de asigurări sociale, precum și pensiile militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și trupele organelor afacerilor interne și alocațiile lunare de stat acordate beneficiarilor de pensii. Finanțarea acestor prestații se efectuează din contul bugetului					

Probleme cheie / obiective de politici	Acțiuni prioritare pentru atingerea obiectivelor	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatorii de monitorizare
		2012	2013	2014	
asigurărilor sociale de stat pentru persoanele asigurate în condiții generale, iar pentru unele categorii de cetățeni (deputați, membri de Guvern, funcționari publici, aleși locali, judecători, procurori) finanțarea se efectuează din contul BASS și din Bugetul de stat. Alocațiile lunare de stat acordate beneficiarilor de pensii se suportă din contul bugetului de stat. Pensii militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și trupele organelor afacerilor interne sunt achitate din contul bugetului de stat.					
<u>A. Probleme cheie:</u> - Sistemul actual conține numeroase facilități la stabilirea cotei contribuției de asigurări sociale, care încalcă principiile ce stau la baza organizării și funcționării sistemului public de asigurări sociale. - Nivelul cuantumului mediu al pensiilor este scăzut. Deși în ultimii 5 ani (față de începutul anului 2006) mărimea medie a pensiei a crescut de 2.02 ori, în anul 2010 mărimea medie a pensiei a constituit 836,6 lei. - Nivelul scăzut al ratei medii de înlocuire. Rata medie de înlocuire la sfârșitul anului 2010 a constituit aproximativ 28,15%, sau o micșorare față de anul 2009 cu 1,1 puncte procentuale, fiind în scădere continuă față de anii precedenți. - Sistemul actual conține numeroase facilități la calcularea pensiei pentru anumite categorii de cetățeni. <u>B. Obiective de politici pe termen mediu:</u> - Reformarea sistemului de pensii în vederea unificării acestuia și excluderii condițiilor privilegiate; - Indexarea anuală a cuantumului pensiilor; - Unificarea cotelor de contribuții de asigurări.	<u>A. Acțiuni curente</u> <i>Protecția persoanelor în etate:</i> - Plata pensiilor pentru limita de vârstă - Plata pensiilor deputaților, membrilor Guvernului, funcționarilor publici, aleșilor locali, procurorilor și judecătorilor - Plata pensiilor militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și trupele organelor afacerilor interne - Indexarea pensiilor de asigurări sociale cu 9,1% în anul 2012, cu 8,95% în anul 2013 și cu 7,5% în anul 2014 - Indexarea pensiilor militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și trupele organelor afacerilor interne cu 7,2% în anul 2012, cu 6,9% în anul 2013 și cu 5% în anul 2014 <u>B. Acțiuni ce duc la o utilizare mai eficace și eficientă a resurselor:</u> - Majorarea, începând cu 1 iulie 2011, a vârstei de pensionare pentru unele categorii de asigurați (judecători, procurori, funcționari publici) cu 6 luni anual, până la atingerea vârstei generale de pensionare stabilite (57 ani – femei, 62 ani – bărbați) (Programul de activ. a Guvernului pe anii 2011-2014); - Majorarea treptată, începând cu 1 iulie 2011, a stagiului de cotizare necesar pentru judecători și procurori de la 20 la 35 ani (Programul de activ. a Guvernului pe anii 2011-2014);	6544286,2	7177626,9	7780258,6	▪ Mărimea medie a pensiei
		5349432,0	5849846,1	6323055,4	
		148011,1	167674,7	186510,1	
		785954,8	868844,1	949717,2	
		-2827,4	-701,0	-703,0	
		-144,2	-82,6	-27,2	

Probleme cheie / obiective de politici	Acțiuni prioritare pentru atingerea obiectivelor	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatorii de monitorizare
		2012	2013	2014	
	- Majorarea, începînd cu 1 iulie 2011, a stagiului de cotizare, necesar pentru a obține dreptul la o pensie integrală, cu 6 luni anual, de la 30 la 35 ani (Programul de activ. a Guvernului pe anii 2011-2014). <u>C. Acțiuni nou identificate pentru anii 2012-2014:</u> - Elaborarea unei modalități unice de calculare a cuantumului pensiei pentru toate categoriile de salariați în funcție de contribuțiile achitate în sistemul public de asigurări sociale, (Programul de activ. a Guvernului pe anii 2011-2014); - Revizuirea unităților de producție, lucrărilor, profesiilor, funcțiilor și indicilor ce acordă dreptul la pensie în condiții avantajoase;	-4486,2	-1337,8	-4398,1	Cadrul legal elaborat
Subprogramul IV: „Protecția în legătură cu pierderea întreținătorului” <i>Scopul subprogramului</i> constă în acordarea protecției sociale a urmașilor în cazul decesului întreținătorului. Programul cuprinde pensiile de urmaș și ajutorul de deces. Cheltuielile pentru programul respectiv se suportă din contul bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetul de stat.					
<u>A. Probleme cheie:</u> - Nivelul scăzut al cuantumului mediu al pensiilor de urmaș. Cu toate că în ultimii 5 ani, mărimea medie a pensiei a crescut de 2 ori (în anul 2010 mărimea medie a pensiei de urmaș a constituit 441,33 lei), cuantumul mediu al acesteia rămîne a fi în continuare scăzut. <u>B. Obiective de politici pe termen mediu:</u> - Indexarea anuală a cuantumului pensiilor de urmaș - Ridicarea gradului de protecție socială a persoanelor în caz de pierdere a	<u>A. Acțiuni curente</u> <i>Protecția în legătură cu pierderea întreținătorului:</i> - Plata pensiilor de urmaș - Indexarea cuantumului pensiilor de urmaș cu 9,1% în anul 2012, cu 8,95 % în anul 2013 și cu 7,5% în anul 2014. <u>B. Acțiuni nou identificate pentru anii 2012-2014:</u> - Majorarea cuantumului ajutorului de deces pentru persoanele asigurate cu 100 de lei anual,	180605,3	189839,4	197393,3	Mărimea medie a pensiei de urmaș
		135835,0	144296,8	151573,2	
			4198,2	4261,2	

Probleme cheie / obiective de politici	Acțiuni prioritare pentru atingerea obiectivelor	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatorii de monitorizare
		2012	2013	2014	
întreținătorului.	începînd cu anul 2013 Majorarea cuantumului ajutorului de deces pentru persoanele neasigurate cu 200 de lei în anul 2013 și cu 100 lei în anul 2014		877,2	438,6	
Subprogramul V. „Protecție a familiei și copilului”-					
<i>Scopul subprogramului</i> este asigurarea dezvoltării armonioase a copilului și promovării drepturilor sale fundamentale, respectarea principiului „interesului superior al copilului” și asigurarea unui mediu protector familial. Acest program include prestații bănești (indemnizație unică la naștere, indemnizații pentru creșterea și îngrijirea copiilor, indemnizații pentru copiii rămași fără îngrijire părintească înfiați și cei aflați sub tutelă/curatelă), precum și servicii sociale (centre de zi și de plasament temporar, case de copii de tip familial, servicii de asistență parentală profesionistă, inclusiv prestarea serviciilor sociale primare prin intermediul asistenților sociali comunitari). Finanțarea programului dat se efectuează din contul bugetului de stat, BASS, bugetelor unităților administrativ-teritoriale și alte surse conform legislației.					
A. Probleme cheie: - Este necesară revizuirea priorităților în sistemul de protecție a copilului, ținînd cont de necesitatea eficientizării acordării mijloacelor financiare în baza evaluării complexe a nevoilor individuale ale familiilor cu copii și copiilor aflați în situație de dificultate în contextul implementării Programului național privind crearea sistemului integrat de servicii sociale pentru perioada 2008-2012, Planului național de acțiuni cu privire la protecția copiilor rămași fără îngrijirea părinților pentru anii 2010-2011(HG nr.450 din 02.06.2010). - Rămîne a fi acută problema calității și eficienței activității autorităților tutelare în ce privește identificarea, luarea la evidență, asistența și protecția familiilor cu copii în situații de risc, precum și a copiilor rămași fără ocrotire părintească, mai ales în situațiile de abuz, violență și neglijare a copiilor și respectiv, neîndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor părinților/reprezentanților legali în ce	A. Acțiuni curente <i>Protecția familiei și copilului:</i> - Acordarea indemnizațiilor pentru copii, persoanelor asigurate - Acordarea indemnizațiilor pentru copii, persoanelor neasigurate - Acordarea serviciilor sociale copiilor și familiilor aflați în situații de risc (în centre de asistență socială de zi și de plasament temporar) - Acordarea serviciilor substitutive apropiate de mediul familial (case de copii de tip familial, servicii de asistență parentală profesionistă) - Acordarea indemnizațiilor pentru copiii rămași fără îngrijire părintească înfiați și cei aflați sub tutelă curatelă B. Acțiuni nou identificate pentru anii 2012-2014: - Majorarea anuală cu 300 lei a indemnizației unice la nașterea primului copil și pentru fiecare copil următor începînd cu anul 2013 (<i>Programul de activ. a Guvernului pe anii</i>	785129,8	846533,3	914970,1	- Numărul beneficiarilor de servicii în centre sociale specializate - Numărul copiilor rămași fără îngrijire părintească care beneficiază de indemnizații - Mărimea indemnizației unice la nașterea copilului persoanelor asigurate către anul 2014 va constitui 2600 lei la nașterea primului copil și 2900 lei la nașterea fiecărui copil următor
		397793,9	453256,3	515841,0	
		227631,7	232484,3	237336,9	
		31886,4	33662,8	35898,2	
		11282,6	11363,7	11448,9	
		34446,0	34446,0	34446,0	

Probleme cheie / obiective de politici	Acțiuni prioritare pentru atingerea obiectivelor	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatorii de monitorizare
		2012	2013	2014	
privește educația și îngrijirea corespunzătoare a copiilor. - Se menține în continuare nivelul scăzut al indemnizațiilor adresate familiilor cu copii. <u>B. Obiectivele de politici pe termen mediu:</u> - Prevenirea separării copiilor de mediul familial sau (re)integrării copiilor în familia biologică sau extinsă prin dezvoltarea serviciilor sociale și eficientizarea mecanismelor de stabilire a dreptului de acordare a prestațiilor sociale adresate familiilor cu copii în situație de risc și copiilor aflați în dificultate; - Promovarea politicilor active în vederea sporirii natalității și susținerii maternității prin majorarea sistematică a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii <i>Prog. Guv.</i> - Asigurarea măsurilor de asistență în țările de destinație, repatriere și protecție a copiilor identificați fără însoțitori și copiilor aflați în dificultate peste hotarele republicii.	2011-2014) - persoanelor asigurate - persoanelor neasigurate - Majorarea, începând cu anul 2013, cu 5% a indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, persoanelor asigurate și cu 50 lei a plafonului minim al indemnizației (<i>Programul de activ. a Guvernului pe anii 2011-2014</i>); - Majorarea indemnizației lunare pentru întreținerea copilului până la vârsta de 1,5 ani pentru persoanele neasigurate cu 50 lei anual, începând cu anul 2013 (<i>Programul de activ. a Guvernului pe anii 2011-2014</i>); - Majorarea, începând cu anul 2012, cu 100 lei a cuantumului indemnizației lunare pentru întreținerea copilului înfiat și cel aflat sub tutelă/curatelă.	6889,2	4484,8 9689,0 72423,2 27192,0	4909,2 11010,7 90398,4 27192,0	Mărirea indemnizației pentru copiii rămași fără îngrijire părintească va constitui, începând cu anul 2012, 600 lei/lunar
Subprogramul VI „Protecție a șomerilor ” Scopul subprogramului este crearea unei piețe a muncii funcționale care ar asigura un nivel înalt al ocupării forței de muncă și sporirea gradului de protecție socială a șomerilor. Ceea ce se realizează prin măsuri active și pasive pe piața muncii. Măsurile pasive includ: acordarea ajutorului de șomaj și alocației de integrare sau reintegrare profesională. Măsurile active includ diverse activități de stimulare a ocupării forței de muncă ca: orientarea profesională a populației adulte, formarea profesională a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, stimularea mobilității forței de muncă, stimularea antrenării șomerilor la lucrări publice, organizarea târgurilor locurilor de muncă și seminarelor informative. Cheltuielile pentru finanțarea acestui program se suportă atât din mijloacele bugetului de stat cât și din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat (plata ajutorului de șomaj și prestațiilor de asigurări sociale șomerilor).					
<u>A. Probleme cheie:</u> Continuă să persiste dinamica negativă a principalilor indicatori ai pieței forței de muncă. Este în creștere numărul șomerilor înregistrați la agențiile pentru ocuparea	<u>A. Acțiuni curente</u> <i>Stimularea ocupării forței de muncă și protecție în caz de șomaj:</i>	86613,8	94926,9	102886,0	Ponderea șomerilor

Probleme cheie / obiective de politici	Acțiuni prioritare pentru atingerea obiectivelor	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatorii de monitorizare
		2012	2013	2014	
forței de muncă de la 46,2 mii persoane în anul 2008 pînă la 81,5 în anul 2010. În anul 2010 doar 2,4 mii de șomeri au beneficiat de formare profesională și 1,8 mii șomeri au fost antrenați la lucrări publice. A crescut numărul beneficiarilor de ajutor de șomaj de la 4,8 mii persoane în anul 2008 pînă la 12,2 mii persoane în anul 2010. În ultimii ani a scăzut cu 2% rata de activitate și rata de ocupare a populației. - Urmare a implementării metodologiei noi de determinare procentuală a capacității de muncă a persoanelor cu dizabilități, va spori numărul acestor persoane ce vor reveni pe piața muncii și, respectiv, vor fi responsabilități suplimentare pentru agențiile de ocupare a forței de muncă în ceea ce ține de plasarea în câmpul muncii a acestora. Din motivul numărului insuficient de personal angajat la agențiile pentru ocuparea forței de muncă (în prezent activează în mediu cîte 4 persoane), acestea nu vor face față sarcinii respective. <u>B. Obiectivele de politici pe termen mediu:</u> - Sporirea accesului populației la măsurile promovate pe piața muncii prin implementarea politicilor active pe piața forței de muncă eficiente și bine orientate. Prog.Guv. - Creșterea oportunităților de angajare și prevenirea excluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități. Prog.Guv.	- Măsuri de stimulare a ocupării forței de muncă - Plata ajutorului de șomaj și alte prestații de asigurări sociale șomerilor - Plata alocației de integrare sau reintegrare profesională șomerilor neasigurați - Acordarea bursei șomerilor care urmează cursuri de formare profesională și nu beneficiază de ajutor de șomaj sau de alocație de integrare sau reintegrare profesională; <u>B. Acțiuni ce duc la utilizarea mai eficace și eficientă a resurselor:</u> - Modificarea modalității de stabilire a cuantumului ajutorului de șomaj (schimbarea referirii de calcul al ajutorului de șomaj de la salariul mediu pe economie la salariul mediu al persoanei)	11925,3	11925,3	11925,3	plasați în câmpul muncii în totalul șomerilor înregistrați va constitui 25 la sută anual. • Ponderea șomerilor plasați în câmpul muncii în totalul șomerilor înregistrați va constitui 25 la sută
		64123,8	71316,4	78155,0	
		6406,7	7086,2	7765,7	
		4158,0	4599,0	5040,0	
		-2369,1			
Subprogramul VII Protecție în domeniul asigurării cu locuințe <u>Scopul subprogramului</u> este asigurarea realizării dreptului la spațiu locativ a unor categorii de populație prin acordarea creditelor preferențiale și indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi.					

Probleme cheie / obiective de politici	Acțiuni prioritare pentru atingerea obiectivelor	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatorii de monitorizare
		2012	2013	2014	
<u>A. Probleme cheie:</u> - Mecanismul actual de acordare a indemnizațiilor unice pentru construcția sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi prevede acordarea indemnizațiilor respective pentru persoanele care dețin scrisori de garanție, la situația din 1 ianuarie 2010, eliberate de către autoritățile administrației publice locale pentru obținerea creditelor preferențiale, dar care nu au obținut creditele preferențiale de la instituțiile financiare și nu au fost asigurate cu spațiu locativ. - Aceasta generează un șir de adresări din partea unor categorii de cetățeni care nu dețin scrisori de garanție pentru obținerea creditelor preferențiale și nu au fost asigurate cu spațiu locativ. <u>B. Obiectivele de politici pe termen mediu:</u> - Îmbunătățirea sistemului actual de acordare a indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni. - Elaborarea și promovarea, pentru implementarea acestuia începând cu anul 2014, a mecanismului de acordare a indemnizațiilor unice pentru construcția sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi pentru unele categorii de cetățeni, care beneficiază de acest drept dar nu dețin scrisori de garanție corespunzătoare.	<u>A. Acțiuni curente</u> - Rambursarea creditelor preferențiale acordate unor categorii de populație sub garanția autorităților administrației publice locale; - Acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni care dețin scrisori de garanție. <u>B. Acțiuni nou identificate pentru anii 2012-2014:</u> - Elaborarea și promovarea proiectului de hotărâre a Guvernului ce ține de mecanismul acordării indemnizațiilor unice pentru construcția sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi categoriilor de cetățeni care beneficiază de acest drept și care nu dețin scrisori de garanție pentru obținerea creditelor preferențiale pentru punerea în aplicare începând cu anul 2014.	55000,0	22000,0	32000,0	- Numărul persoanelor pentru care se rambursează partea de credit preferențial garantat de către autoritățile administrației publice locale. - Numărul persoanelor care beneficiază de indemnizații unice. - Mărimea medie a indemnizației. - Proiect de hotărâre elaborat și aprobat
15000,0	7000,0	6500,0			
40000,0	15000,0	25500,0			

Probleme cheie / obiective de politici	Acțiuni prioritare pentru atingerea obiectivelor	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatorii de monitorizare
		2012	2013	2014	
Subprogramul VIII „Asistență socială a persoanelor cu necesități speciale”		644771,6	666817,5	687751,7	
Activitatea I Asistența socială persoanelor cu dizabilități și celor vârstnice <i>Scopul activității</i> este acordarea asistenței sociale minime persoanelor neasigurate în sistemul public de asigurări sociale, persoanelor cu dizabilități, Acest program include cheltuieli pentru întreținerea instituțiilor prestatoare de servicii sociale de tip rezidențial (aziluri, centre, internate psihoneurologice) și forme alternative sistemului rezidențial, cantine de ajutor social, servicii de deservire la domiciliu, precum și cheltuieli pentru achitarea prestațiilor sociale persoanelor cu dizabilități. Alocarea mijloacelor financiare pentru activitățile în cauză se efectuează din bugetul de stat, BASS, bugetele unităților administrativ-teritoriale, granturi.					
<u>A. Probleme cheie:</u> • Cadrul normativ ce ține de domeniul protecției sociale a persoanelor cu dizabilități este extrem de diversificat, de aceea sunt necesare măsuri concrete în vederea revizuirii, consolidării și perfecționării acestuia. În contextul procesului de integrare europeană a Republicii Moldova, este necesară întreprinderea unor măsuri concrete privind reformarea sistemului de protecție socială a persoanelor cu dizabilități în vederea ajustării legislației naționale în vigoare la prevederile celei internaționale. • Sistemul actual de servicii sociale adresate persoanelor în dificultate se caracterizează prin instituționalizare excesivă ca răspuns la problemele sociale ale diferitor categorii de beneficiari. Serviciile de asistență socială se află în proces de dezvoltare și sunt prestate doar unor grupuri mici de persoane. <u>B. Obiective de politici pe termen mediu:</u> • Asigurarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități prin: - implementarea graduală a Legii privind incluziunea socială a persoanelor cu					
<u>A. Acțiuni curente</u> <i>Asistența socială persoanelor cu dizabilități și celor vârstnice:</i> • Alocății sociale de stat • Alocății sociale de stat pentru îngrijirea invalizilor • Servicii de îngrijire socială la domiciliu • Servicii de asistență socială comunitară • Centre de reabilitare pentru bătrâni și pensionari • Aziluri pentru invalizi și pensionari • Procurarea biletelor de tratament veteranilor de război/mucii <u>B. Acțiuni ce duc la o utilizare mai eficace și eficientă a resurselor:</u> • Majorarea, începând cu anul 2012, a cotei de participare a persoanelor asigurate la procurarea biletelor de tratament balneosanatorial cu 10% anual, până la cota maximă de 50%.					
		156553,4	169319,4	180503,5	• Actele normative aprobate; • Mărimea medie a alocațiilor sociale; • Numărul serviciilor sociale destinate persoanelor cu dizabilități; • Numărul beneficiarilor de servicii sociale
		58441,3	58772,3	59103,3	
		67878,2	68097,2	68327,1	
		36822,7	36998,3	37182,7	
		52734,2	56241,0	61523,0	
		96264,4	103413,3	114248,2	
		51425,7	53997,0	56696,8	
		-1250,0	-1250,0	-1250,0	

Probleme cheie / obiective de politici	Acțiuni prioritare pentru atingerea obiectivelor	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatorii de monitorizare
		2012	2013	2014	
dizabilități; - reconsiderarea modelului actual medical de evaluare a gradului de afecțiune prin trecerea la evaluarea obiectivă a capacității individuale de muncă; - dezvoltarea oportunităților de orientare, formare și reabilitare profesională, plasare în câmpul muncii. • Reorganizarea structurilor și instituțiilor responsabile de coordonarea sistemului de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități; Prog.Guv. • Dezvoltarea serviciilor sociale adresate persoanelor cu dizabilități. Prog.Guv.	<u>C. Acțiuni nou identificate pentru anii 2012-2014:</u> • Majorarea anuală, începînd cu anul 2012, cu 100 lei a cuantumului compensației anuale pentru deservire cu transport a persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor; • Elaborarea și aplicarea metodologiilor de determinare a dizabilității la adulți și gradului de dizabilitate la copii și a unor programe (curriculum) de instruire continuă a specialiștilor; • Elaborarea și aplicarea mecanismelor de determinare a necesităților și recomandărilor de orientare, formare și reabilitare profesională, încadrare în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități și organizarea instruirii specialiștilor din serviciul de ocupare a forței de muncă; • Asigurarea durabilității unor servicii sociale destinate persoanelor cu dizabilități (locuințe protejate, case comunitare, echipe mobile, centre respiro, etc.); • Elaborarea și aplicarea reglementărilor de organizare și funcționare a serviciului de asistență personală a persoanelor cu dizabilități severe.	764,3	764,3	764,3	• Mărimea compensației anuale pentru deservire cu transport a persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor va constitui: anul 2012 - 500 lei/an anul 2013 - 600 lei/an anul 2014 - 700 lei/an
Activitatea II. Asistența socială a persoanelor subiecți ai violenței în familie <u>Scopul activității</u> este oferirea spectrului de servicii subiecților violenței în familie. Acest program include cheltuieli pentru crearea și susținerea serviciilor specializate. Alocarea mijloacelor financiare pentru activitățile în cauză se efectuează din bugetele unităților administrativ-teritoriale și granturi.					

Probleme cheie / obiective de politici	Acțiuni prioritare pentru atingerea obiectivelor	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatorii de monitorizare
		2012	2013	2014	
<u>A. Probleme cheie:</u> - Fenomenul violenței în familie ca domeniu de politici și activități practice, fiind unul nou, în prezent se confruntă cu astfel de probleme: nivelul insuficient de conștientizare de către societate a problemei violenței în familie drept încălcare a drepturilor omului; nivelul slab de pregătire a specialiștilor din diverse domenii cu competențe pentru identificarea, înregistrarea și referirea cazurilor de violență în familie; insuficiența de resurse umane calificate și resurse financiare pentru asistența victimelor violenței în familie și lucrul cu agresorii; numărul insuficient de servicii de asistență și protecție a victimelor; lipsa serviciilor de reabilitare a agresorilor familiali ș.a. <u>B. Obiective de politici pe termen mediu:</u> - Realizarea politicilor naționale în vederea prevenirii și combaterii violenței în familie prin susținerea dezvoltării serviciilor specializate în domeniu <i>Prog. Guv.</i>	<u>A. Acțiuni curente</u> – asistența socială a persoanelor subiecți ai violenței în familie - Susținerea financiară în continuare de la Bugetul de stat a Centrului familial de criză „SOTIS” Bălți, Centrului maternal Hîncești și a Centrului Maternal „Ariadna” din Drochia, prestatoare de servicii și victimelor violenței în familie; - Susținerea Serviciului de reabilitare a agresorilor în raionul Drochia. <u>B. Acțiuni nou identificate pentru anii 2012-2014:</u> - Organizarea și desfășurarea Campaniei ”16 zile de activism împotriva violenței”; - Consolidarea capacităților specialiștilor din domeniul social; - Asigurarea funcționării SIA PFC pe componenta prevenirii și combaterii violenței în familie.	1648,9	1671,4	1695,0	- Campanie organizată; - Numărul specialiștilor instruiți; - SIA PFC funcțional
Activitatea III. Asistența socială a victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane <i>Scopul activității</i> este oferirea spectrului de servicii victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane (TFU). Acest program include cheltuieli pentru servicii specializate și serviciu de specializare înaltă. Repatrierea victimelor TFU. Alocarea mijloacelor financiare pentru activitățile în cauză se efectuează din bugetul de stat, bugetele unităților administrativ-teritoriale și granturi.					
<u>A. Probleme cheie:</u> O încălcare gravă a drepturilor omului o constituie și fenomenul traficului de ființe umane (TFU) și pentru restabilirea acestor drepturi urmează să implementăm abordarea sistemică de protecție și asistență a victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane, ce constituie un	<u>A. Acțiuni curente-</u> asistența socială a victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane Susținerea financiară în continuare Centrului maternal din r.Cahul prestatoare de servicii și victimelor traficului de ființe umane și a Centrului de reabilitare și protecție a victimelor	607,9	627,6	648,2	- SNR în extindere și realizare; - Numărul victimelor traficului de ființe

Probleme cheie / obiective de politici	Acțiuni prioritare pentru atingerea obiectivelor	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatorii de monitorizare
		2012	2013	2014	
cadru de cooperare între instituțiile de stat cu competențe în domeniu și organizațiile internaționale și naționale care desfășoară activități de prevenire și combatere a TFU. <u>B. Obiective de politici pe termen mediu:</u> Implementarea Strategiei Sistemului național de referire în domeniul protecției și asistenței victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane (SNR), adoptată prin Hotărârea Parlamentului nr. 257 din 05.12.2008.	traficului de ființe umane pentru populația Transnistriei cu sediul în r.Căușeni; - Susținerea financiară în continuare de la Bugetul de stat a Centrului pentru protecție și asistență a victimelor și potențialelor victime ale TFU (Chișinău); - Repatrierea victimelor traficului de ființe umane (aduți); <u>B. Acțiuni nou identificate pentru anii 2012-2014:</u> - Elaborarea Acordurilor bilaterale de cooperare cu alte țări în materie de protecție și asistență socială pentru repatrierea victimelor traficului de ființe umane, traficului ilegal de migranți; - Consolidarea capacităților specialiștilor din cadrul Echipelor multidisciplinare de la APL de nivelul II;	1428,4	1535,3	1709,5	umane care au beneficiat de reabilitare și asistență socială; - Acorduri bilaterale de cooperare; transnațională în materie de prevenire și combatere a TFU elaborate; - Numărul victimelor TFU repatriate; - Centre cofinanțate și funcționale; - Numărul specialiștilor instruiți.
Subprogramul IX: „Susținerea suplimentară a unor categorii de populație” <i>Scopul subprogramului</i> este protecția socială a persoanelor care au merite deosebite față de stat sau susținerea unor categorii de populație prin acordarea de alocații, indemnizații, compensații, ajutoare bănești. Acest program include cheltuieli pentru alocații lunare nominale de stat pentru persoanele cu merite deosebite față de stat, alocații lunare invalizilor de război, participanților la cel de-al doilea război mondial și familiilor lor, compensații și ajutoare materiale participanților la lichidarea consecințelor avariei de la CAE Cernobîl și familiilor lor, indemnizații unice și compensații pentru recuperarea bunurilor persoanelor represate și ulterior reabilite, cheltuielile pentru susținerea tinerilor specialiști. Totodată, se includ așa cheltuieli ca compensarea diferenței de tarife de asigurări sociale de stat obligatorii pentru agenții economici din sectorul agrar, precum și compensarea parțială a contribuțiilor de asigurări sociale de stat de către organizațiile și întreprinderile Societății Orbilor, Surzilor și Invalizilor. Acest program include plata ajutorului social, compensațiilor nominative și a ajutoarelor în perioada rece a anului categoriilor social vulnerabile, cheltuielile cărora sunt suportate din contul bugetului de stat. Finanțarea programului dat se efectuează din contul bugetului de stat și bugetul unităților administrativ-teritoriale.					
<u>A. Probleme cheie:</u> - Patronii din sectorul agrar nu dispun de mijloace suficiente pentru achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat. - În anul 2009 de cel puțin o plată a prestației de ajutor social, stabilită conform prevederilor Legii nr. 133-XVI din	<u>A. Acțiuni curente</u> <i>Măsuri de suport social unor categorii de populație:</i> - Ajutor social - Ajutoare în perioada rece a anului	1195332,2	1200668,3	1220178,6	
		380528,0	380528,0	380528,0	
		83366,3	85892,2	88721,9	

Probleme cheie / obiective de politici	Acțiuni prioritare pentru atingerea obiectivelor	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatorii de monitorizare
		2012	2013	2014	
13.06.2008, au beneficiat circa 12 mii familii defavorizate, iar în anul 2010 – 26 mii familii. - Se preconizează crearea bazei de date consolidate a tuturor prestațiilor de asistență socială, astfel încât direcționarea asistenței sociale să devină posibilă în sens tehnic. Acest fapt va necesita procurarea echipamentului și instruirea specialiștilor. - Exodul specialiștilor și distribuție neuniformă a cadrelor medicale și de învățământ. <u>B. Obiective de politici pe termen mediu:</u> - Perfecționarea sistemului existent de acordare a prestațiilor sociale prin implementarea treptată a principiului de evaluare a nivelului de trai al beneficiarilor; Prog.Guv. - Către finele lunii aprilie 2011 va fi elaborat și aprobat planul de acțiuni privind reducerea treptată, pînă la finele 2012, a întregului sistem de compensații nominative, cu excepția asistenței care la moment se acordă victimelor avariei de la Cernobil și veteranilor de război. - Suținerea socială a păturilor vulnerabile ale populației în perioada rece a anului. - Crearea sistemului informațional automatizat în domeniul asistenței sociale. Prog.Guv - Promovarea politicilor orientate spre stoparea exodului de cadre medicale și din învățământ și asigurarea cu cadre a instituțiilor medicale și de învățământ în	- Compensarea diferenței contribuțiilor de asigurări sociale de stat în cuantum de 6% achitate de către angajatorul din sectorul agrar - Compensații pentru recuperare bunurilor persoanelor represate și ulterior reabilitate; - Compensație unică pentru conectarea la conducta de gaze naturale a unor categorii de populație din mediu rural - Suținerea tinerilor specialiști din ramurile Ocrotirii sănătății și Învățământ <u>B. Acțiuni ce duc la o utilizare mai eficace și eficientă a resurselor:</u> - Revizuirea beneficiarilor de compensații nominative prin implementarea modificărilor la Legea nr.933-XIV din 14.07.2000 cu privire la protecția socială specială a unor categorii de populație (<i>Programul de activ. a Guvernului pe anii 2011-2014</i>). <u>C. Acțiuni nou identificate pentru anii 2012-2014:</u> - Majorarea nivelului venitului minim garantat de stat (<i>Programul de activ. a Guvernului pe anii 2011-2014</i>): - Anul 2012 de la 575 lei pînă la 640 lei - Anul 2013 de la 640 lei pînă la 690 lei - Anul 2014 de la 690 lei pînă la 745 lei. - Dezvoltarea de software (rețea și software /hardware), procurarea echipamentului	34211,3	34211,3	34211,3	
		30000,0	27500,0	16000,0	
		1000,0	1000,0	1000,0	
		20772,3	20915,5	20915,5	
		-129000,0	-275407,0	-261699,3	
		93396,5	60630,0	68714,0	

Probleme cheie / obiective de politici	Acțiuni prioritare pentru atingerea obiectivelor	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatorii de monitorizare
		2012	2013	2014	
special în spațiul rural	(calculatoare – 1200) și instruirea utilizatorilor finali (1500 utilizatori).	11930,0	12000,0	12000,0	
Subprogramul X,,Asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați”					
<i>Scopul subprogramului</i> rezidă în asigurarea promovării egalității de gen în viața economică, politică și socială a femeilor și bărbaților, aceasta constituind baza respectării drepturilor umane fundamentale ale tuturor cetățenilor țării. Acest program este finanțat din bugetul de stat, bugetele unităților administrativ-teritoriale și donatori.					
<u>A. Probleme cheie:</u>					
Programul național de asigurare a egalității de gen în Republica Moldova pe anii 2010-2015 (în continuare – Program național) prevede o abordare comprehensivă de integrare a principiului egalității între femei și bărbați în documentele de politici din toate domeniile și la toate nivelurile de adoptare și implementare a deciziilor. Reieșind din faptul, că domeniul dat este unul intersectorial, finanțarea acestuia urmează a fi efectuată din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetele respective ale autorităților publice relevante și din alte surse, conform legislației. Astfel, costurile implementării Programului se pot încadra în bugetul existent, constituit din resursele bugetului public prevăzute pentru instituțiile responsabile de implementarea activităților specifice din cadrul Planului de acțiuni pe termen mediu și resursele financiare ale donatorilor.	<u>A. Acțiuni nou identificate pentru anii 2012-2014:</u> - Ajustarea cadrului juridic național la Legea cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați (Programul de activ. a Guvernului pe anii 2011-2014). - Consolidarea grupurilor ministeriale în domeniul promovării egalității de gen pentru implementarea legislației naționale și standardelor internaționale în domeniu. - Organizarea și desfășurarea anuală a evenimentului ”Festivalul Familiei”.				- Acte normative elaborate și perfecționate prin prisma egalității de gen - Mecanismul instituțional consolidat - Numărul de instruiți, participări la conferințe tematice cu prezentări a bunelor practici; vizite de studii.
<u>B. Obiective de politici pe termen mediu:</u>					
- Integrarea principiului egalității între femei și bărbați în politicile din toate domeniile și la toate nivelurile de adoptare și aplicare a deciziilor; - Consolidarea mecanismului instituțional al implementării egalității de gen la nivel					

Probleme cheie / obiective de politici	Acțiuni prioritare pentru atingerea obiectivelor	Costurile acțiunilor pe ani (mii lei)			Indicatorii de monitorizare
		2012	2013	2014	
național și local. • Dezvoltarea dialogului și parteneriatelor dintre autoritățile publice, societatea civilă și alte părți interesate. • Sensibilizarea opiniei publice cu privire la prevenirea și eliminarea prejudecăților, stereotipurilor de gen și a condițiilor generatoare de situații discriminatorii în bază de gen.					

Distribuirea alocațiilor de resurse pe programe de cheltuieli în cadrul sectorului *Protecția socială*, pe anii 2010-2014

Denumirea programului	Total cheltuieli publice (mii lei)		Proгноza (mii lei)			Ponderea fiecărui program în suma totală a cheltuielilor din sector (%)		
	2010 executat	2011 aprobat	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Subprogramul I. Elaborare a politicii și management în domeniul protecției sociale	236,573.0	275,280.4	302,013.0	332,541.1	344,888.0	2.6	2.6	2.5
Subprogramul II. Protecție în caz de incapacitate temporară de muncă	1,644,268.1	1,814,162.5	1,845,047.5	1,981,641.3	2,066,187.8	15.8	15.8	15.1
Subprogramul III. Protecție a persoanelor în etate	5,525,479.5	5,987,772.7	6,542,608.4	7,175,949.1	7,778,580.8	56.2	57.1	56.9
Subprogramul IV. Protecție în legătură cu pierderea întreținătorului	158,279.2	171,368.5	180,605.3	194,914.8	207,168.5	1.6	1.6	1.5
Subprogramul V. Protecție a familiei și a copilului	597,435.4	728,774.7	793,784.6	971,771.1	1,178,040.5	6.8	7.7	8.6
Subprogramul VI. Protecție a șomerilor	83,849.9	83,666.8	86,613.8	94,926.9	102,886.0	0.7	0.8	0.8
Subprogramul VII. Protecție în domeniul asigurării cu locuințe	71,199.0	79,000.0	55,000.0	22,000.0	32,000.0	0.5	0.2	0.2
Subprogramul VIII. Asistență socială a persoanelor cu necesități speciale	634,904.9	638,706.0	674,258.4	717,761.6	776,284.1	5.8	5.7	5.7
Subprogramul IX. Susținerea suplimentară a unor categorii de populație	1,283,212.1	1,244,597.6	1,162,355.7	1,081,949.9	1,183,942.5	10.0	8.6	8.7
Subprogramul X Protecție socială în cazuri excepționale	11,278.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Subprogramul XI. Asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TOTAL PE PROGRAM	10,246,479.5	11,023,329.2	11,642,286.7	12,573,455.8	13,669,978.2	100.0	100.0	100.0
Finanțat de la								
Bugetul de stat, total	2,567,753.9	2,939,943.9	2,960,210.9	3,046,565.5	3,347,147.3	25.4	24.2	24.5
inclusiv:								
<i>cheltuieli de baza</i>	2,544,303.7	2,890,230.0	2,928,208.0	3,014,292.6	3,314,774.4	25.2	24.0	24.2
<i>fonduri si mijloace speciale</i>	19,848.2	18,672.9	20,072.9	20,272.9	20,372.9	0.2	0.2	0.1
<i>proiecte investitoriale finanțate din surse externe</i>	3,602.0	31,041.0	11,930.0	12,000.0	12,000.0	0.1	0.1	0.1
Bugetele unităților administrativ-teritoriale	624,338.1	415,494.6	449,247.0	477,768.9	514,955.0	3.9	3.8	3.8
Bugetul asigurărilor sociale de stat	7,054,387.5	7,667,890.7	8,232,828.8	9,049,121.4	9,807,875.9	70.7	72.0	71.7
Fondurile de asigurări obligatorii de asistenta medicala								
Total pe ramura (sector) fără creditarea netă	10,246,479.5	11,023,329.2	11,642,286.7	12,573,455.8	13,669,978.2	100.0	100.0	100.0

Președintele grupului de lucru responsabil de elaborarea strategiei sectoriale - Pistrințiu Vadim, viceministru, Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei